

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมอบสมุนไพรของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมอบสมุนไพรของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลสันปูเลย มีวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. เทคนิคการเก็บข้อมูล
7. ระยะเวลาในการศึกษา
8. การตรวจสอบข้อมูล
9. การวิเคราะห์ข้อมูล

#### แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ บทความ ตำรา เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบผลิตภัณฑ์และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมอบสมุนไพรของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยและประเด็นต่าง ๆ ที่ใช้เก็บข้อมูลในพื้นที่

## 2. ศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง ซึ่งประกอบด้วย

### 2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลด้วยการสังเกต สัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทราย ตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผลิตคุกกี้ จำนวน 8 คน ได้แก่ นางศรีไพ พรหมเวียงชัย นางพัชรี ใจสุข นางวาสนา สังข์แก้ว นางสมศรี พิดานปัน นางปทุมพร คิตสาร นางวาสนา ปกปิ่น นางศรีจันทร์ แสงคำ และ นางนันทิดา ธรรมปัญญา

รายชื่อสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทรายที่ผลิตคุกกี้ มีสมาชิกทั้งหมด จำนวน 8 คน รายละเอียดตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทรายที่ผลิตคุกกี้

| ลำดับ<br>ที่ | ชื่อ – สกุล           | ตำแหน่ง     | อายุ  | ระดับ<br>การศึกษา | ที่อยู่         |
|--------------|-----------------------|-------------|-------|-------------------|-----------------|
| 1.           | นางศรีไพ พรหมเวียงชัย | ประธานกลุ่ม | 34 ปี | ปวช.              | 58 หมู่ที่ 11   |
| 2.           | นางพัชรี ใจสุข        | รองประธาน   | 48 ปี | ป.4               | 53 หมู่ที่ 11   |
| 3.           | นางวาสนา สังข์แก้ว    | สมาชิก      | 39 ปี | ป.4               | 60/1 หมู่ที่ 11 |
| 4.           | นางสมศรี พิดานปัน     | สมาชิก      | 47 ปี | ป.4               | 45/1 หมู่ที่ 11 |
| 5.           | นางปทุมพร คิตสาร      | เหรัญญิก    | 47 ปี | ป.6               | 50 หมู่ที่ 11   |
| 6.           | นางวาสนา ปกปิ่น       | เลขานุการ   | 39 ปี | ม.3               | 74 หมู่ที่ 11   |
| 7.           | นางศรีจันทร์ แสงคำ    | ฝ่ายผลิต    | 42 ปี | ป.4               | 45/2 หมู่ที่ 11 |
| 8.           | นางนันทิดา ธรรมปัญญา  | ฝ่ายตลาด    | 30 ปี | ปวช.              | 56 หมู่ที่ 11   |

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลรองที่มีความเกี่ยวข้องในลักษณะที่เป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ภายในตำบลสันปูเลย แต่ผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทอื่น ร้านค้าที่ฝากคุกกี้จำหน่าย ตลอดจนกลุ่มผู้บริโภคที่ซื้อคุกกี้ไปรับประทาน และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) นางรัตนา ไพยารมณ ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ
- 2) นางพรรณี คุณเลิศ ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันตันคู

3) นางสาวทอง กันทะวงศ์ หัวหน้าแผนกเบเกอร์รี่ห้างริมปิงซูเปอร์มาเก็ต  
สาขานวรัฐ

4) นางจอมกมล ชูงว่า หัวหน้าแผนกเบเกอร์รี่ห้างริมปิงซูเปอร์มาเก็ต สาขา  
โชตนา

5) นายปิ่น ทะลิ หัวหน้าแผนกเบเกอร์รี่ห้างริมปิงซูเปอร์มาเก็ต สาขามีโชค  
พลาซ่า

6) นางสาวชนิษฐา สิงห์อ้าย พนักงานเคาน์เตอร์เกษตร ร้านดอยคำ โครงการ  
หลวง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

7) กลุ่มผู้บริโภคที่ซื้อลูกก๊ี้ที่ห้างริมปิงซูเปอร์มาเก็ตทั้ง 3 สาขา และร้านดอยคำ  
โครงการหลวง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยทำการแจกแบบสอบถามแบบสุ่ม  
แต่ละ 10 ราย รวมเป็นจำนวนกลุ่มผู้บริโภคที่ซื้อลูกก๊ี้จำนวน 40 ราย

8) กลุ่มบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง คือ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรอำเภอคอสะเก็ด  
จำนวน 2 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลสันปูเลย หมู่ที่ 11 จำนวน 2 คน และอาจารย์จาก  
ศูนย์บริการการศึกษาโรงเรียนอำเภอคอสะเก็ด จำนวน 1 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือหลายชนิด ทั้งนี้ผู้วิจัยจะต้องคำนึงถึง  
สถานการณ์ ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการเป็นหลักในการเลือกใช้เครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย

#### 1. การสังเกต ผู้วิจัยได้ใช้การสังเกต 2 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เนื่องจากผู้วิจัยเป็นที่รู้จักของคนในชุมชนและสมาชิก  
ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทราย เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพราะเป็นคนในพื้นที่มาประมาณ 10 ปี

1.2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม สังเกต  
สภาพทั่วไป เช่น สภาพชุมชน บริการสาธารณะ การทำงานที่เป็นส่วนรวม และบรรยากาศทั่วไป

#### 2. การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ คือ

2.1 การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ถึงแม้ผู้วิจัยจะรู้จักคุ้นเคยกับชาวบ้านและ  
ชุมชนและสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทราย ก่อนการพูดคุยหรือสัมภาษณ์อย่างไม่เป็น  
ทางการ จะกำหนดหัวข้อไว้คร่าว ๆ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็น  
อย่างเต็มที่และเป็นธรรมชาติ

2.2 การสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง เนื่องจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการทำให้ได้ข้อมูลไม่เพียงพอที่จะวิเคราะห์ ซึ่งก่อนสัมภาษณ์จะต้องเตรียมคำถามไว้ก่อน ทำให้ทราบข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

3. การสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยใช้วิธีการตั้งคำถามแบบปลายเปิดเพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทรายได้แสดงความคิดเห็นและทัศนะของตนเองอย่างเปิดเผย และนำไปสู่การแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เป็นการเตรียมประเด็นที่เตรียมมา ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม เช่น รูปแบบผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมอบสมุนไพรของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทราย ตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

4. แบบสอบถาม ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ซื้อคุกกี้ไปรับประทาน จำนวน 40 ราย

5. การบันทึกข้อมูลภาคสนาม การบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยได้บันทึกสั้น ๆ และดูความเหมาะสมว่าจะบันทึกทันทีหรือบันทึกหลังการจบกระบวนการในแต่ละครั้ง

6. อุปกรณ์ช่วยเก็บข้อมูล ได้แก่ กล้องถ่ายรูป เพราะเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลจะเห็นว่าตัวเองมีความสำคัญ นอกจากการให้ข้อมูลแล้วยังได้บันทึกภาพไว้ด้วย

### การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาตำราเอกสารและงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสังเกต การสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

2. ศึกษารูปแบบและเทคนิควิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสอบถาม

3. ประมวลรายละเอียดจากเอกสารงานวิจัยและข้อมูลภาคสนาม

4. สร้างวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และแบบสอบถามฉบับร่างแบบไม่เป็นทางการ

โดยมีประเด็นเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์

5. นำวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์และแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

6. ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการสังเกต การสัมภาษณ์ และแบบสอบถามฉบับร่าง

โดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

7. จัดทำวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

8. นำวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วมาใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

#### ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ผู้ดำเนินการวิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ

1. การเข้าสู่ชุมชน
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบ วิเคราะห์
3. การสรุปและอภิปรายผล

#### วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างความสัมพันธ์กับคนในชุมชน เนื่องจากผู้วิจัยเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่ทำการวิจัยเป็นเวลาหลายปี ทำให้มีความสัมพันธ์กับคนในชุมชนเป็นอย่างดีในระดับหนึ่ง โดยเริ่มแรกผู้วิจัยจะทำความเข้าใจให้เหตุผลและแจ้งวัตถุประสงค์ในการทำการวิจัยให้ผู้นำชุมชนทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการรวมถึงสมาชิกกลุ่มและผู้เกี่ยวข้องทุกคนได้ทราบ การสร้างความสัมพันธ์ได้กระทำไปพร้อมกับการสังเกตและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เป็นบริบทของชุมชนทั้งทางด้านกายภาพและด้านสังคม หลังจากได้ข้อมูลทั่วไปของชุมชนทางกายภาพและทางสังคมในระดับหนึ่งแล้ว ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบหรือเค้าโครงคำถามกว้าง ๆ ไว้เป็นแนวทางเพื่อเข้าสู่ประเด็นปัญหาที่ต้องการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ ศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมอบสมุนไพรกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลสันปูเลย อำเภอค้อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

การเก็บข้อมูลจะใช้วิธีการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับระบบคิดและการให้คุณค่าของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตทั้งในอดีตและปัจจุบันรูปแบบผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลรองตามที่กำหนดไว้ การได้มาซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยใช้วิธี Snowball Technique โดยรวบรวมข้อมูลกับประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทรายก่อน จากนั้นทำการรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกคนอื่นๆ และต่อเนื่องไปจนได้ผู้ให้ข้อมูลหลักครบทุกคนเพื่อทำการรวบรวมและได้ตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลรองทุกกลุ่ม เป็นวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

### เทคนิคการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลทุกคนตามที่ได้กำหนดไว้โดยใช้เทคนิคในการเก็บข้อมูล ดังนี้

#### 1. การสังเกต

ผู้วิจัยใช้กระบวนการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ในระยะแรกของการเริ่มศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นการสังเกตสภาพพื้นที่และสภาพวิถีการดำเนินชีวิตของสมาชิกกลุ่ม ตลอดจนสภาพแวดล้อมของชุมชน จากนั้นจึงเริ่มใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนตามโอกาสที่เหมาะสม

#### 2. การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยใช้การการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการเพื่อรวบรวมข้อมูลทั่วไปและข้อมูลเจาะลึกเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมอบสมุนไพรตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็นการสัมภาษณ์เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านแล้วจึงโยงไปสู่ประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการทราบ

#### 3. การบันทึกข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยจะทำการบันทึกกิจกรรมและปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้งจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มอย่างคร่าว ๆ เพื่อกันลืมข้อมูลที่สำคัญ ๆ และนำข้อมูลที่ได้อ่านบันทึกอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่งเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมนั้น

### ระยะเวลาในการศึกษา

ผู้วิจัยจะใช้เวลาในการเข้าไปศึกษาภายในหมู่บ้านตั้งแต่เดือนธันวาคม 2548 – มีนาคม 2549 หลังจากนั้นผู้วิจัยจะได้เริ่มในประเด็นที่เกี่ยวกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ขนมอบสมุนไพรและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมอบสมุนไพร เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

### การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลผู้วิจัยได้กระทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บข้อมูลซึ่งเป็นการตรวจสอบทันทีในสนามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยผู้วิจัยทำการตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ คือ

1. การตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงแหล่งข้อมูลบุคคลที่ใช้ให้หลากหลายออกไป
2. การตรวจสอบข้อมูลในสถานที่ที่ต่างกัน ได้แก่ การเปลี่ยนสถานที่ที่ได้ข้อมูลในเรื่องเดียวกัน

3. การตรวจสอบข้อมูลในเวลาที่ต่างกัน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาที่จะเก็บข้อมูลในเรื่องเดียวกัน

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะได้กระทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บข้อมูล โดยจะวิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตลอดเวลา ทั้งในระหว่างเก็บข้อมูลในสนามและนอกพื้นที่ โดยทำการวิเคราะห์แยกแยะจัดหมวดหมู่เพื่อตีความและหาความเชื่อมโยงของข้อมูล รวมถึงพิจารณาข้อมูลที่ได้ว่าเพียงพอ หรือมีอำนาจในการอธิบายปรากฏการณ์ได้มากน้อยเพียงใด หากข้อมูลยังไม่สมบูรณ์ในส่วนใด ผู้วิจัยจะได้เข้าไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจนเห็นว่าครบถ้วนแล้ว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์นำไปสู่ข้อสรุปสำหรับตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำเสนอผลงานวิจัยโดยการบรรยายและสรุปเชิงวิเคราะห์ โดยใช้กรอบแนวคิดที่กำหนดไว้

2. แหล่งข้อมูลทางเอกสาร ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร รายงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของชุมชน สภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง ประเพณี วัฒนธรรม จำนวนประชากร อาชีพ รายได้ ข้อมูลจากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทราย ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันตันคู้ ที่มีความเชื่อมโยงกันในตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้เข้าใจสภาพปัญหาภายในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทราย โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อมูลจากแบบสอบถามความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข.2ค) และเอกสารจากสำนักงานเกษตรอำเภอดอยสะเก็ด พัฒนาการอำเภอดอยสะเก็ด องค์การบริหารส่วนตำบลสันปูเลย เอกสารงานวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

### 3. แหล่งข้อมูลจากบุคคล

3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส ประชาคมหมู่บ้าน และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลสันปูเลย หมู่ที่ 11 เพื่อทราบถึงประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน ประวัติความเป็นมาของการประกอบอาชีพ สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ การรวมกลุ่ม การมีส่วนร่วม การพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีในชุมชน

3.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลกับประธานกลุ่ม และสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันทราย ตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบถึงรูปแบบผลิตภัณฑ์ขนมอบสมุนไพร การผลิตเพื่อยังชีพหรือการผลิตแบบดั้งเดิม การผลิตเพื่อการค้า หรือ

เพื่อขาย และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมอบสมุนไพร ประเด็นที่ต้องการศึกษาการพัฒนาระบบการ  
ในการผลิต การพัฒนารูปแบบและบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์

3.3 ผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากร้านค้าที่รับผลิตภัณฑ์ไปจำหน่าย เช่น  
หัวหน้าแผนกเบเกอรี่ห้างริมปิง ซูเปอร์มาเก็ต สาขาวันรัฐ สาขาโชตนา และสาขามิโชค พลาซ่า  
พนักงานขายร้านค้อยคำ โครงการหลวง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และจากผู้บริโภค  
ที่มาซื้อสินค้าไปบริโภค เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพ ราคา บรรจุภัณฑ์ ส่วนผสม ปริมาณและรสชาติ  
ของสินค้าอันแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมอบสมุนไพรของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบล  
สันปูเลย

3.4 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การ  
บริหารส่วนตำบลสันปูเลย อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ พัฒนาการอำเภอคอยสะเกิด  
สาธารณสุขประจำตำบลสันปูเลย สำนักงานเกษตรอำเภอคอยสะเกิด ศูนย์บริการการศึกษา  
นอกโรงเรียนอำเภอคอยสะเกิด เพื่อให้ทราบถึงนโยบาย กิจกรรม ผลการดำเนินงาน ปัญหา  
อุปสรรค ข้อเสนอแนะที่ได้ส่งเสริมสนับสนุนกับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลสันปูเลย อำเภอ  
คอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่